

RIIGIKOGU

IV koosseis.

I istungjärk. 1. koosolek. 2. juulil 1929.

1. Teatamine Riigikogu IV koosseisu kohta.
2. Teatamine Eesti tööliste partei, linna- ja maatööraha, popside, asunikkude, rentnikkude ja kõigi kehvikute ühise Riigikogu rühma nime muutmisest.
3. Riigikogu Esimehe valimine.
4. Riigikogu juhatuse liikmete valimine.
5. Teatamine Vabariigi Valitsuse ametist lahkumisest.
6. Teatamine Riigikontrolör J. Zimmermann'i volituste mahapanemisest.

Koosoleku avab Esimees **K. Einbund** kell 17.15 min.

Sekretäri kohal sekretäri teine abi **J. Piiskar**.

1. Teatamine Riigikogu IV koosseisu kohta.

Juhataja: Austatud Riigikogu liikmed! Täna astub kokku Riigikogu juhatuse kutsel Riigikogu IV koosseisu, kelle valimised olid 11., 12. ja 13. mail k. a. Riigikogu IV koosseisu on Riigikogu valimiste peakomitee välja kuulutanud Riigi Teatajas*). Koosseis on alljärgnev:

Eesti sotsialistliku tööliste partei nimekirjade järgi:

Martna, Mihkel;	Jans, Johan;
Sirro, August;	Adamson, Mart;
Pesur, Eduard;	Mekkart, Aleksander;
Martinson, Hans;	Klesment, Johannes;
Mihkelson, Mihkel;	Eilman, Bernhard;
Gustavson, Oskar;	Vain, Jaan;
Kink, Eduard;	Piiskar, Jaan;
Jõeäär, Aleksander;	Ast, Karl;
Kärner, Aleksander;	Voiman, Jüri;
Oinas, Aleksander;	Usai, August;
Rei, August;	Schütz, Peeter;
Johanson, Leopold;	Gretshanov, Aleksei.
Freiberg, Karl;	

Pöllumeeste kogude nimekirjade järgi:

Suursööt, Oskar;	Ottas, Georg;
Johanson, Ado;	Tupits, Artur;
Teemant, Jaan;	Pajos, Karl;
Saar, Aleksander;	Tamm, Karl;
Tonkman, Kustas;	Vann, August;
Päts, Konstantin;	Soots, Jaan;
Laarman, Mats;	Martinson, Märtn;
Järve, Peeter;	Einbund, Karl;
Teetsov, Jaan;	Vreeman, Richard;
Jürman, August;	Hagivang, Johan;
Uukareda, Valde;	Söster, Aleksander;
Hünerson, Jaan;	Holberg, Johan.

Asunikkude, riigirentnikkude ja väikepõllupidajate koonduzenimekirjade järgi:

Loosalu, Jakob;	Soonberg, Karl;
Kuris, Rudolf-Aleksander;	Sikkar, Johannes;
Zimmermann, Johannes;	Miller, Hans;
Maaker, Villem;	Köster, Oskar;
Fuks, Johannes;	Penno, Rudolf;
Saar, Jakob;	Tartu, Voldemar;
	Laur, August;
	Kornell, Aleksander.

Tööerakonna nimekirjade järgi:

Anderkopp, Ado;	Schulbach, Arnold;
Tallmeister, Theodor;	Pool, Theodor;
Vilms, Juhan;	Strandman, Otto;
Kalbus, Tõnis;	Juhkam, Mihkel;
Möttus, Alfred;	Baars, Kaarel.

Rahvaerakonna nimekirjade järgi:

Sihver, Johan;	Tõllassepp, August;
Vestholm, Jakob;	Reisik, Marie;
Paulus, Aleksander;	Pöld, Peeter;
Tõnisson, Jaan;	Kerem, August.
Sumberg, Herman;	

Eesti tööliste partei, linna- ja maatööraha, popside, asunikkude, rentnikkude ja kõigi kehvikute ühiste nimekirjade järgi:

Kaaver, Valter;	Tork, Oskar;
Kirikal, Aleksander;	Käär, Leonhard;
Hist, Friedrich;	Schmidt, Theodor.

*) Riigi Teataja Lisa nr. 46 — 1929.

Kristliku rahvaerakonna nimekirjade järgi:

Kapp, Aleksander; Rahamägi, Hugo-Bern-Raudkepp, Leopold; hard; Lattik, Jaan.

Saksa-Rootsi valimisbloki nimekirjade järgi:

Schilling, Carl; Hasselblatt, Verner. Pöhl, Hans;

Majaomanikkude, kaupmeeste, töösturite ja teiste eraomandust pooldajate nimekirjade järgi:

Masing, Jaan; Lill, Julius. Pung, Mihkel;

Vene rahvuslise liidu nimekirjade järgi:

Bulin, Johannes; Smirnov, Valentin.

Põhiseaduse § 43. järgi on mul au Riigikogu III koosseisu Esimehena avada Riigikogu IV koosseisu esimene istung ja juhatada käesolevat istungit Esimehe valimiseni.

Riigikogu koosolek on avatud.

2. Teatamine Eesti tööliste partei, linna- ja maatööraha, popside, asunikude, rentnikkude ja kõigi kehvikute ühise Riigikogu rühma nime muutmisest.

Sekretär: Riigikogu juhatusele on teatanud Eesti tööliste partei, linna- ja maatööraha, popside, asunikude, rentnikkude ja kõigi kehvikute ühine Riigikogu rühm, et ta tegutseb Riigikogus nimega „Eesti tööliste partei Riigikogu rühm“.

3. Riigikogu Esimehe valimine.

Juhataja: Juhatus liikmed valitakse kodukorra § 2-se korras.

O. Gustavson (stp): Tugedes üldiselt tunnustatud parlamentlikule kombele, mille järgi parlamendi esimehe koht tavaliselt kuulub suuremale rühmale parlamendis, teen Eesti sotsialistliku tööliste partei Riigikogu rühma, kui IV Riigikogu suurema rühma nimel ettepaneku, valida Riigikogu Esimeheks rkl. Karl Ast.

A. Jürman (põl): Minul on au põllumeeste kogude Riigikogu rühma nimel esitada Riigikogu Esimehe kohale rkl. Karl Einbund'i.

Juhataja: Mõlemad kandidaadid tulevad hääletamisele esitamise järjekorras.

(Hääletatakse kinniselt.) Ma kavatsen hääletugejaks kutsuda Riigikogu eelmise koosseisu juhatuse liikmeid. Vastu ei vaielda. Palun juhatuse liikmeid asuda häätelugemisele. (Loetakse häälti.)

Rkl. Ast'i poolt on 34 häält, rkl. Einbund'i poolt — 56 häält. Rkl. Karl Einbund sai üle poole kõigi Riigikogu liikmete häältest ja seega on valitud Riigikogu Esimeheks. (Käteplagin paremal pool.)

Sekretäri teine abi **J. Piiskar** lahkub sekretäri kohalt.

Ma tänan Riigikogu liikmeid minule antud usalduse eest ja töotan oma ülesandeid täita nii, nagu seda põhiseadus, kõik muud seadused, Riigikogu tahtmine ja minu parim südametunnistus käsivad.

4. Riigikogu juhatuse liikmete valimine.

Valimisele tuleb kodukorra § 1. põhjal esimene abiesimees.

O. Gustavson (stp): Eesti sotsialistliku tööliste partei Riigikogu rühma poolt sean üles kandidaadiks esimese abiesimehe kohale rkl. Mihkel Martna.

Juhataja: (Hääletatakse kinniselt.) Rkl. Martna poolt on 68 häält, see on üle poole kõigi Riigikogu liikmete häältest, seega on valitud esimeseks abiesimeheks rkl. Mihkel Martna.

Valimisele tuleb teine abiesimees.

A. Laur (as): Teen ettepaneku, valida Riigikogu teiseks abiesimeheks rkl. Rudolf Penno.

Juhataja: (Hääletatakse kinniselt.) Rkl. Penno poolt on 58 häält, see on üle poole kõigi Riigikogu liikmete häältest, — seega on valitud teiseks abiesimeheks rkl. Rudolf Penno.

Valimisele tuleb sekretär.

A. Anderkopp (töer): Tööerakonna Riigikogu rühma nimel panen ette sekretäri kohale kandidaadiks meie rühma liikme Arnold Schulbach'i.

Juhataja: (Hääletatakse kinniselt.) Rkl. Schulbach'i valimise poolt on 45 häält. (Hääletatakse kinniselt.) Teistkordsel hääletamisel on poolt 50 häält, vastu 29 häält, erapooletuid — 14, — seega on valitud sekretäriks rkl. Arnold Schulbach.

Sekretäri kohale asub sekretär **A. Schulbach**.

Valimisele tuleb sekretäri esimene abi.

A. Kerem (rhy): Teen ettepaneku, valida sekretäri esimeseks abiks rkl. Tõllassepp.

Juhataja: Hääletamisele tuleb sekretäri esimese abi kohale rkl. August Tõllassepp. (Hääletatakse kinniselt.) Rkl. Tõllassepa poolt on 55 häält, see on üle poole kõigi Riigikogu liikmete häältest, — seega on valitud sekretäri esimeseks abiks rkl. August Tõllassepp.

Valimisele tuleb sekretäri teine abi.

O. Gustavson (stp): Eesti sotsialistliku tööliste partei Riigikogu rühma poolt sean üles sekretäri teise abi kohale rkl. Jaan Piiskar'i.

Juhataja: (Hääletatakse kinniselt.) Rkl. Piiskar'i poolt on 57 häält, see on üle poole kõigi Riigikogu liikmete häältest, — seega on valitud sekretäri teiseks abiks rkl. Jaan Piiskar.

Päevakord on läbi.

Koosolek lõpeb kell 18.15 min.

Õige.

Koosoleku sekretärid (allkirjad).

5. Teatamine Vabariigi Valitsuse ametist lahkumisest.

Mul on au Riigikogule teatada, et Riigikogu juhatus sai Riigivanemalt kirja 2. juulist s. a., milles Riigivanem teatab Vabariigi Valitsuse otsusest 29. juunist 1929, et Riigikogu uue koosseisu kokkuastumise puhul lahkub Vabariigi Valitsus ametist.

J. Voiman (stp): Ma teen järgmise ettepaneku:

„Ära kuulates Riigivanema teadaande Vabariigi Valitsuse ametist lahkumise üle, otsustab Riigikogu kodukorra § 103. põhjal teha Riigikogu Esimehele ülesandeks, esineda ettepanekuga Vabariigi Valitsuse kokkuseadmise ja ametisse kutsumise asjus.“

Juhataja: (Hääletatakse.) Ettepanek on vastu võetud.

6. Teatamine Riigikontrolör J. Zimmermann'i volituste mahapanemisest.

Ühtlasi on mul Riigikogule teatada Riigikontrolöri kiri 29. juunist 1929: „IV Riigikogule Riigikontrolöri ümbervalimise võimaluse andmiseks teatan, et panen seega maha oma volitused.“

Lõpetan Riigikogu koosoleku.

Kinnitan.

Koosoleku juhataja (allkiri).

